

95B

119B

120B

121B

122B

123B

124B

125B

126B

127B

128B

129B

130B

131B

067

SALESIAN THEATRE
 - SUEMA -
 SCRIPT No. 174.

Pine Coffin

Corruca g. fastigiatum

Galea

Carmel

1

HARBITLI L-MARA

JEW

IL-MARA TIEGHI

Sketch f'att Wiehed,

Maqlub ghall-Malti minn Carmelo Galea, S.D.B.

PERSONAGGI

Komiku u Spalla.

XENA

Kamra kwalinkwe f-belt kwalinkwe fi zmenijietna.

- Spal (Agitat, ma jafx fejn jaghti rasu, jigri minn banda ghall-ohra u jitkellem wahdu; kultant jiegaf f'daqqa. Ix-xena kollha tiehu xghira tragika). Imsejken jiena!...f'liema stat terribli ninsab. Kollu htija ta' dik il-qalb hazina ta' mara tieghi! Harbitli mid-dar, marret ghand ommha u hallietli tmien t-itfal ma' wicci, wiehed minnhom ghadu jghix bil-gazaza. Dizgrazzjata! Thallini hekk minnghajr ma tavzani u anqas tiktibli ittra, minnghajr ma tghidli ghaliex. Pero jiena naf ghaliex: ghax tobghod ir-riha tas-sigarri. Sigarri nfernali! Jiena imsejken, issa kif sejjer naghmel b'dawn it-tfal kollha ma wicci?! U t-tisjir tal-kcina u l-hasil tal-hwejjeg?...Issa qed nara x'tiswa l-mara fid-dar... (F'daqqa) Pero irrid nivvendika ruhi! Nivvendika ruhi jekk naf li nitlef sieg wahda! Irrid naraha ddisprata u fgata fid-duhan tas-sigarri tieghi! Nibda mpejjep hamsin sigarru kuljum, mija u anke mitejn. (Ihabbat fuq il-mejda) Stubita! Idiota!
- Komi (Jidhol, isellem b'rasu donnu wiehed iblah) Sejjahtli Kommendatur?
- Spal (Furjuz) Inti xi trid? Tigix tiksirli rasi int ukoll!! Ma tafx xi grali? (Kwazi jibki) Hallietli tmien t-itfal... tmienja....kolla fuqi...
- Komi (Jghaddi gewwa) Qed narak jien....mela, appuntu,..... tidher miskin....
- Spal X'inti tara?
- Komi Qed narak ffit imdellek u b'certa fwieha ta' pergamatto. (Isodd imniehru b'subghajh) Tridx immur inlestilek il-banju?
- Spal: Kif? Il-banju lili?!
- Komi: Il.....Il-banju iva u ffit sapumina.
- Spal Tridx tmur ghand ix-xjaten.
- Komi Mela halli mmur ghand ix-xjaten.
- Spal (Izommu) Ieqaf hemm. Mur gibli.....
- Komi Is-sapunina?
- Spal Is-sapunina...u le x'sapunina ta' l-Egittu! Gibli...gibli il...va....vas.....

Spal Iva, mela x'inhu, dik il-mishuta ta' mara tieghi imkien ma marret hliet ghand ommha f'Ruma. Nafha bizzatejjed lil mara tieghi, kull darba li titelef il-pacenzja tmur ghand ommha. Hemmhekk, hemmhekk sejjer, gewwa Ruma.....
(Jieqaf f'daqqa quddiem il-pubbliku irrabjat.) Nitlaq ghal Ruma ma l-ewwel tren illi nsib. Malli nasal hemm nibda nfittixa, f'kull dar, ghand niesa, f'kull lukanda, kullumkien. Behsiehni naqleb il-lukandi ta' ~~ruma~~ Ruma ta' taht fuq, u miskin hu min ~~h~~ jehel ma rasi! Meta mbaghad taqa' taht idejja.....

Komi (Jidhol bi ktieb u pistola f'idu) L-orarju u il-pistola.

Spal L-Aurerju. Cioe gib l'hawn u jekk inti mignun mur ikkura ruhek ta' frankuni, fimt?

Komi Iva sinjur, arani sejjer.

Spal Ghidtlek gib l'hawn dik il-pistola. (Jiehu l-pistola u jitfaghha fil-but) Isa tini dak il-ktieb ta' l-orarju.

Komi Hux dan sinjur onororju? Cioe onorevoli....

Spal Isa malajr, ghati daqqa ta' ghajn inti meta jitolqu it-treni ghal Ruma....

Komi Ghal Ruma?...Ghal Ruma? (Jaqleb il-folji) Ancona, Aquila, Bergamo...

Spal Malajr, donnok xahmet l-art.

Komi Cagliari, Enna, Genova....

Spal Ruma! Ruma ghidtlek.

Komi Lecce, nofs in-nhar u 33 minuta, fl-erbgha u 46 minuta.

Spal Ruma ja kelb! Sejjer ittellifni il-ferrovja!

Komi Milan fis-sitta u 48 minuta: fid-disgha u 55 minuta.

Spal (Inkurlat minghajr hniena) Ruma.a..a.a..a..a Stubitu!!?

Komi Madena, Venezia, Torinu....

Spal Imma le, Ruma.

Komi Iva Ruma sinjur. U Ruma ~~h~~ mhix xi bettieha biex issibha hekk malajr.

Spal Sewwa nghidlek jien, illi int marid bl-iskutella ta' rasek.

Komi Mhux bl-iskutella Onorevoli, bil-kuccarina.

Spal Sejjer ittellifni l-isbah okkazzjoni.

Komi Liema hija din l-isbah okkazzjoni?

Spal Li noqtol il-mara tieghi!

Komi Ommi x'wahda din, xi dnuh!

Spal Fittex Ruma, xitan ta' l-infern!

Komi Hekku. Partenza ghal Ruma: fis-sitta u 15 il-minuta, fl-ghaxra u 22 minuta, f'nofs il-lejl, u fl-erbgha ta' wara nofs il-lejl.

- Spal Hekku, dak jghodd ghalija: l-erbgha ta' wara nofs il-lejl. (Ihares lejn l-arlogg) Jonqsu 10 minutt. Igri, haffef, gibli xi haga x'niekol. Ara ssibx xi haga lesta fil-keina, imma malajr, bla ma ttitlef minuta zmien.
- Komi Kommendatur, fil-keina l-mara ma halliet xejn hlief xi ftit insalata.
- Spal Insalata biss? Tajjeb, gib insalata; jekk niekol xi ftit haxix insir aktar krudil, aktar kuragguz. Imma igri! Kif il-mnieghel naqbad infehmek? Sejjer ittellifni....l)isbah okkazzjoni.....
- Komi Li toqtol il-mara....arani sejjer. (Jitlaq jigri) Imsejkna sinjura Lucia.
- Spal (Jorok idejh bhal min rebah xi vittorja; f'ghajnejh tidher il-malizia kolla). Oh! Jekk jirnexxili nsibha nispicca bi tragedja li tibqa tissemma! Iva, jekk taqa' taht idejja noqtolha. (Johrog il-pistola) Kolp b'din il-pistola jkun bizzejjed.....(Huwa u jipprova biex jispara tehodlu il-pistola f'idhu, bil-qata' jhalli l-pistola taqghalu fl-art, jghajjat ghajta u jintefa qiesu mejjet fuq pultruna).
- Komi (Jidhol jigri) Kommendatur! X'inhu li gralek? (Jara l-pistola fl-art, jghaddilu dubju) Oh! Imsejken! Qatel ruhu b'idejh! Ma felahx izjed ghal inkwiet u spara ghal rasu. Cioe' jiena ma nafx jekk sparax ghal rasu jew ghal x'imkien iehor....(Imisslu gbinu) Hu x'inhu mejjet!... (Jisforza biex jiftahlu halqu) L-ilsien tal-qanpiena waqaf...x'wahda din! Xi hsieb fatali!! Jekk m'ghandhomx iwahhlu fijsa li qtiltu jien! (Jibda jibki u jghajjat kemm jiflah) Dawlaqt nahbih x'imkien....u jekk isibuh mhux aktar intaqal il-htija? (Jibki u jghajjat).
- Spal (Iqum bil-wieqfa bhal molla) Stubitu!
- Komi (Maqtugh) Oh! Oh! Oh!
- Spal Ghalfejn dan l-ghajjat kollu?
- Komi Kont qed nibkik, Kommandatur!
- Spal Kont rieqed u qajjimtni.
- Komi Kemm torqod ikrah sinjur! Emminni li bezzajtni!...
- Spal (Jorok ghajnejh) Hawn fejn ninsab? Oh! Imsejken jiena! Tliff rasi ghal kollox.
- Komi Imma ghidli Kommendatur, ferejt ruhek gravi? M'intix mejjet hux veru?
- Spal Ghal grazzja tas-sema ma jienx mejjet.
- Komi Ma tridx ingiblek xi haga hux?
- Spal Xejn, xejn. Mur poggi f'postha dik l-arma fatali!
- Komi Iva...iva....mela le. (Xena komika u jimmutettja sakemm jarfa l-arma, ghax jibza illi tiehu f'idhu).
- Spal Qed tibza hux? (Imur jipprova jerfaghha hu, u jibza aktar mill-Komiku. Xena a soggetto komiku).
- Komi (Sa fl-ahhar jaqbad il-pistola b'zewg tiswaba bhal min jaqbad niskata tabakk u jibqa diehel biha gewwa).

- Spal Dan kien jonqos biex aktar jistirawli n-nervi!... Forsi ahjar bqajt mejjet. Imma le. Ikrah wisq tmurt minghajr ma jkollok qassis mieghek. (Ihoss ruhu ghajjen, imur joqghod bil-geda ma genb il-mejda li tkun tinsab f'nofs il-palk, imidd rasu fuq idejh u jibqa hekk ghax-xena kolla li gejja).
- Komi (Jidhol b'dish mimli bl-insalata. Tista tkun kwalinkwe haxix ahdar) Hekku Kommendatur, giblek l-insalata.
- Spal Bravu! Dur, dur...
- Komi (Jibda jdur mal-kamra)
- Spal Ghidtlek dur ftit.....
- Komi (Jissokta jdur mal-kamra)
- Spal U le! Ghidtlek dur~~##it~~ ftit l-hawn halli nghidlek kelma.
- Komi Uf uf uf! Sinjur kif qlajtli qalbi! (Imur ma genb Spalla) Ghal kmandi tieghek.
- Spal Itla'.....
- Komi (Jitla fuq siggu)
- Spal Ghidtlek itla'.....
- Komi (Jitla fuq il-mejda)
- Spal U le! Le! Itla fuq u gibli l-kaxxetta tas-sigarri. U taghmilx hoss biex ma tqajjimx lit-tfal, ftakar li huma tmienja.....
- Komi Halli f'idejja, jekk xi hadd minnhom iqum, naghtih il-gazaza. (Jitlaq)
- Spal Zomm ~~##it~~ ftit. Gibli wkoll ftit kafe.
- Komi Dawlaqt tarani hawn. (Jitlaq)
- Spal Forsi jirnexxili niehu ftit tan-nifs.....(Iqum u jersaq lejn il-proxeniku) Jinhtieg inhaffef ftit, inkella nitlef il-ferrovja ghal Ruma.....(Ihares lejn l-arlogg) Jonqsu seba' minuti biss. Hemm tajjeb illi l-istazzjon ~~hise~~ huwa vicin. Hekk kif nasal Ruma naf jien x'ghandi naghmel.....jekk insib lil mara tieghi behsiehni nghallimha l-edukazzjoni. Thallini wahdi ma tmien t-itfal. (Jahseb) Halli nerga nara ftit: bil-pistola le...il-pistola tista tkun perikoluza. Hsibta! Edea merviljuza! (Johrog bhal stallett irqiq mill-but) Noqtolha b'dan l-istallett! Iva, mela deciz! (Jahseb) U jekk ifallili? Jekk meta nigbi biex naghtiha d-daqqa idi tirtoghod? (Jarmi l-istallett) Le, le, stallett xejn. Tinhtieg arma ohra infallibbli li tolqot zgur. Iva, l-arma tkun din (Johrog qartas ckejken mill-but) Dan huwa velenu qawwi. Dan kien merfugh ghal kunjata tieghi. Dan zgur illi ma jfallix, u anke facli biex tippreparah. F'dan il-kaz jinhtieg li wiehed jahdem b'rasu biex ma jinqabadx. Naghmel hekk: malli niltaqa mal-mara nilqaghha bid-dahka fuq fommi, imbaghad nistidinha biex nidhlu f'hanut, nordna tnejn kafe', wiehed ghal mara u l-iehor ghalija, naljenha ftit, u hekk kif iddawwar wiccha nitfaghla il-velenu fil-kafe. Hiha tixorbu, u wara hames minuti tistira ruhha bhal aringa profumata. (Jidhak satanikament.) Oh! Eh! Dak il-hin ikun l-isbah mument tal-hajja tieghi!

- Komi (Jidhol ihawwad il-kafe li gib f'gabarre', flimkien mal-kaxxetta tas-sigarri) Hawn il-kafe, Sur Kommendatur.
- Spal (Jibga jitkellem wahdu mal pubbliku) U allura bil-hena f'qalbi nibda nghidilha, ixrob, ixrob.....
- Komi (Wahdu) Lili qed jghid?
- Spal (Dejjem lejn il-pubbliku) Iva ixrob, qed nghidlek ixrob....
- Komi La qed jghidli nixrob, nixrob. (Jixrob f'daqqa l-kafe u jismot ilsienu).
- Spal (Dejjem ipingi li ghandu l-mara quddiemu) Ixrob! Jaghmillek tajjeb. Ixrob sal-qiegh.....
- Komi (Ilaqqat il-kikkra tal-kafe) Ukoll iz-zokkor laqqatt.....
- Spal Brava, tajjeb.....(Jidhak) U issa hallini nghidlek illi dak il-kafe kien ivvalenat! Ha! Ha! Ha!
- Komi (Imwerwer) Ghajjut! ghajjut! Tradiment!!! Il-kommandatur ivvalenani! (Jitghawweg)
- Spal Imma kemm int injorant! Jiena kont qed nghid ghal mara tieghi!
- Komi EH! Eh! Eh! Ghal mara tieghek!
- Spal Ma tafx illi harbitli l-mara?! (Dahka generali fit-tul)
- (Taghlaq malajr il-Purtiera).

TMIEM TA' SKETCH